

Direktør P. Vedel til Udenrigsminister Baron Rosenørn-Lehn.

23. Juli 1876.

Det er uundgaaeligt at Kongens Besøg i Berlin vil fremkalde Forventninger her og i Slesvig, som ville blive skuffede. Thi hvad vil Kongen kunne gjøre? Enten kan Han lade Besøget være reent personligt og ceremonielt eller Han kan bringe det slesv. Spørgsmaal paa Bane. I første Tilfælde vil Hans Taushed betragtes som en Renunciation paa Art. V, og det saameget sandsynligere som hidtil ethvert Resøg af Regenter der interessere sig for Dmk. (Rusland, Sverig) har tjent til at bringe Sagen paa Bane. I sidste Tilfælde aabne sig derimod 3 Muligheder. Den ene er at Keiseren giver Kongen et kort Afslag, hvad der er meget rimeligt naar man tager Hensyn til Keiserens naive Betragtning af hvad der skeete i 1864. Hvad har Kongen da fremkaldt? For det Første er da den Erklæring høitidelig givet, som vi hidtil med stor Omhu have undgaaet at give Preussen Leilighed til at fremkomme med: Art. V er erklæret for bortfalden. For det Andet sættes Kongen i den største Forlegenhed, thi hvad skal Han gjøre efter at have modtaget et saadant Svar? Blive roligt i Berlin og udvexle Venskabsyttringer med Keiseren som om Intet var foregaaet, er ligesaa utænkeligt som at Han forkorter sit Besøg og skilles fra Keiseren med Tegn paa Misfornøielse.

Den anden Mulighed er den at Keiseren viser en Tilbøielighed til at opfylde Art. V: denne Mulighed er snarere theoretisk og imaginær end virkelig, thi Indførelsen af tydsk [s. 497](#) Skolesprog i Nordslesvig, den Adfærd der stadig vises mod Danske i Nordslesvig, Uddrivningerne, Forfølgelserne af Udvandrere, Danmarks Plads i den authoriserede geografiske Lærebog som »tydsk Aussenland«, Archivsagen, kortsagt Alt uden Undtagelse viser tilstrækkeligt at Intet ligger fjernere fra den preuss. Regerings Tanker for Tiden end at tilbagegive os Nordslesvig. Men selv om man tænker sig den Mulighed, er der da den fjerneste Tvivl om at Preussen jo vilde stille Betingelser af den farligste Natur for en saadan saakaldt »Concession«? Og hvorledes vil Kongens Stilling da blive, hvad vil Han svare, hvis Keiseren begiærer en offensiv-defensiv Alliance, eller endog kun umulige Garantier for Tydskerne i Nordslesvig? Kongen kan ikke give Sit Samtykke dertil, og et Afslag vil føre Sagen tilbage til den førstomhandlede Mulighed: Art. V vil være slaaget ihjel, og Kongens Stilling som Giæst vil være compromitteret.

Den tredie Mulighed vilde være at man indskræn[ke]de sig til at give et undvigende Svar. Det vilde være det heldigste thi saa var dog Intet tabt, men rigtigtnok heller Intet vundet, og som sagt der er kun meget ringe Sandsynlighed for denne Mulighed, thi den preussiske Delicatesse er ikke af den Beskaffenhed at den skulde genere sig for at benytte Kongens Ophold og den Leilighed, Han selv gav, til at tilkjendegive paa den utvetydigste Maade at man i Berlin ikke er tilsinds at tilbagegive Noget.

Under disse Omstændigheder er det vistnok det sikreste ikke at gjøre noget Besøg i Berlin. Der er ingensomhelst Anledning dertil efter den Maade paa hvilken Preussen behandler os — Erkjendtlighed kan ikke anbefale Kongen at

paalægge sig det pinlige Offer at være den Fyrstes Giæst, som mod al Retfærdighed har berøvet Dmk. de to Femtedele af Landet, som med Overmod og Haardhed træder op imod os ved enhver Leilighed og som forholder os den ringe Erstatning som Art. V lovede os. Ligesaa lidet kan Kongen haabe at et saadant Offer skulde forsone Preussen og fremkalde [s. 498](#) en Forandring. Tvertimod vil man efter al Sandsynlighed see i Besøget en Anerkjendelse af Tydsklands Overordnelse og man vil gjøre sig til deraf som om det var en Hyldning, en Vassal bringer sin Overherre. Paa samme Maade vil Udlandet opfatte en saadan Reise og det vil ikke vel kunne forstaae, at Kongen der saa ofte har besøgt Tydskland uden at komme til Berlin nu gjør det, skjøndt Intet er forandret i Forholdet, — det vil ikke, siger jeg, vel kunne forstaae det anderledes end at Kongen tilsidst har opgivet Spørgsmaalet om Nordslesvig og bøier sig for Keiserens Overmagt. Og hvorledes man endelig her hjemme vilde føle sig berørt ved denne nye Situation, kan neppe være tvivlsomt for Nogen.

—

32

P.V.

Oreby.